

Planinski Vestnik.

o o o o o o Glasilo o o o o o o

Slovenskega planinskega društva.

Št. 4.

V Ljubljani, aprila 1904.

Letnik X.

Iz Trente čez Luknjo.

Spisal Trentar.

(Konec.)

Da sva našla pot v Vrata, sva krenila po stezi nazaj, ker očitno je nisva imela iskati naprej, zakaj skoraj pred nama se je že jela polagoma vzpenjati proti Kredarici. Čutila sva se pa kakor na varnem, dasi se je že začel mesiti mrak z meglo in je neprestano pršelo iz nje. Udobrovoljila sva se docela, in sila lahek nama je bil korak, želodec pa tudi, ker nisva od poldne ničesar več zaužila. Pot v dolino sva brž zasledila, in skoro sva se spuščala po žlebovih, stopinjah in klinih kakor veverici. Bože, kak razloček med to in gorenjo nerodno potjo, ki trese človeka kakor elektrika pa neusmiljeno brusi podplate!

Še par korakov, in pred nama se boči mogočni plaz, pod njim pa grmi čila Bistrica, izpodjedajoč ga in ližoč neumorno do tja doli, kjer se je že oprostila njegovih spon. Kreneva kar čez plaz in stopiva na meni dobro znano, markirano stezo. Še enkrat se ozreva tja gori proti nevidnim skalam, ki sva jih pa še dobro čutila, in zmagonosno jim obrneva hrbet. Mrak se je bil že docela razstrl in pršelo je čimdalje bolj; to je naju tiralo in pehalo v urnejši korak, ki se je še bolj krepil in jačil v mislih na dragega Požganca v koči.

»Veš, Joža, nisem imel še sreče in časti, spoznati ga, pa vendar ga imam že naprej neizrečeno rad!«

»Izboren starina je!«

Črevlje in obleko nama je že dodobra premočila megla, a še posebno črevlje, in malo, da naju ni mrazilo; zdaj pa je nama bilo že odveč, ker mahoma jameva stopati po rosni travi in dalje ob tesnem, mokrem grmovju. Veje nama zavirajo pot in stresajo

svojo nevoljo, da jih vznemirjava in pehava strani, na naju v podobi nešteti debelih kapelj in pravcatih curkov. V tem je moj tovariš gotovo ugibal ob trdem molku tihoma, kam neki je vendar skrtil kočo sicer vse časti vredni g. Aljaž, in morda je že jel vnovo sumiti o moji vodniški sposobnosti in vrednosti, kar zagodrnja nevoljno:

»Veš ti, zdaj bi pa bil vendar že rad v koči! Više gori, po skalah, snežiščih in meleh naj bo, tam gori se že izplača lesti in se truditi, ker ima človek pri tem užitek in zadoščenje, tod po ravnj poti pa ni ne tega ne drugega, kvečjemu to, kar imava danes; tod hodi lahko vsak capin — to ni za turista!«

»Molči, molči, Janez, pa bodi vesel, da sva tu — še par minut.«

In res, čez kratko stopiva iz gozda in v veliko veselje zagledava ravan, velik kup gred, ob levi započeti Aljažev dom, še bolj na levo leseno barako, podobno šatoru, pred katero je gorel nekak ciganski ogenj in razsvetljeval skoraj vso okolico; v ozadju pa je stala Aljaževa koča, temna kakor noč in tiha kakor smrt.

»Bog daj zdravje Aljažu!« klikneva pa kreneva k onemu ciganskemu ognju. Pri ognju ni bilo nikogar, pač pa ugledava v zadnjem kotu barake na slami nekaj zleknjenih mož, ki so odgovorili na najin pozdrav počasi in zategnjeno: »Bog ga daj!« ter se naslonili radovedno na komolce.

Po kratkem pogovoru vprašava, če je kdo v koči.

»E so, so, pa Požganc je šel že spat, pa še trije drugi delavci leže v koči gori pod streho. Kar po vratih malo bijte ali pa zakličite, pa se oglasi.«

Šla sva, a najraje bi se bila kar s črevlji in celim životom pritislila k ognju, ter pokličeva Požganca.

»Kdo pa je? Pa le prav malo počajte, bom koj doli.« In razni zaspani glasovi so se obenem začuli izpod strehe kakor z onega sveta. Požganc je v hipu prilezel po lestvi, si še malo pomencal oči in odprl kočo.

»Bom pa koj luč prižgal. Od kod pa sta prišla tako pozno? No, saj je prav, dež bo dež, pa kmalu. Takole grdo vreme se je napravilo. Če mislita na Triglav, ne bo nič!«

»O, gori pa ne pojdeva.«

Med tem je mož prižgal svečo pa nadaljeval: »Pred par dnevi so bili tukaj g. kanonik Sušnik in šli na Triglav; prav lepo vreme so imeli. Včeraj pa so šli gori g. Aljaž pa g. dekan iz Radovljice na vizitacije h kapelici. — Pa še malo zakurim, kaj ne?«

»In večerjo nama napravite, oča, prej pa še malo kave!«

»A bosta žgance? pa mleka nimam!« in postavil se je večče pred ognjišče s poleni v roki.

»Nič ne de, pa jih zabelite!« odgovori na kratko Janez in se začne vrtati iz mokrih črevljev, za njim pa jaz.

»Zdaj pa v božjem imenu! pa me tudi izlepa ne prežene od tu ne Požganc in ne kdo drug!« omeni Janez, globoko in zadovoljno se oddahnil, ko se je bil iztegnil, kakor je dolg in širok, po slamnjači.

»Jaz pa že ne!« ga zavrne mož.

»Mene pa tudi ne«, dostavim ves vesel in udobrovoljen, da sva pod streho in da me je zapustil netečni moralni maček.

Ko popijeva kavo, odide Požganc žgance kuhat k onemu ciganskemu ognju. Žganci so bili turščični, od sile suhi, toda za naju neprecenljive vrednosti, in jedla sva kot volka. Tudi pila bi bila rada, a samo vode ne več.

»Nak, vina pa ni v koči nič! Gospoda Aljaža sem že večkrat opomnil na to in lani je obljubil, da pripravi steklenice, pa ne vem, ali je zabil ali neče. Bolj domači in znani turisti nosijo pijačo s sabo, g. Aljaž tudi!«

»Pa bi še drugim kaj privoščil; ali pa ve vsakdo, da je tu ni dobiti?«

»Hm, je že tako no! Pa mu še enkrat porečem!«

Požganc je nama pripovedoval nato vsakovrstne reči, ki jih je sam doživel ali jih je čul od drugih, pravil o turistih, o turah, kako in koliko poti in koč je že zgradil. Zelo zanimivo je pripovedoval o triglavskih nesrečah, kako je hodil po noči z lučjo iskat turistov i. dr.

»Kakor v rogu je bila tema, da se ni prav nič videlo. In ko tako ležim, zaslišim neko vpitje od gori proti Kredarici, in kar naglo vstanem pa grem z lučjo tja gori. Reveži niso mogli ne naprej ne nazaj, ker jih je zajela gosta megla in nato noč sredi poti. Če bi mene ne bilo, pa bi bili morali kar tam gori prenočiti.«

Z Janezom se spogledava.

»Naju bi bilo danes kmalu isto doletelo, pa nad Bistrico«, opomni Janez in jame popisovati z najživahnejšimi besedami radovednemu očancu najino pot.

»A vidva sta bila? Takoj se mi je zdelo, ker sem slišal sem od Luknje neko vriskanje. Če bi bila sila, pa bi bila klicala mene, doli se sliši prav lepo«, omeni samozavestno Požganc, jaz pa mu odgovorim, da sem se domislil tudi tega sredstva, pa bi ga bil rabil le v najskrajnejši sili. Zdaj je prišla prava priložnost, zabavljati

potom, in iztresel sem ves žolč nanje, ker so zlasti tod tako pomanjkljivo zaznamenovani, da se v megli skoraj nujno morajo zgrešiti.

»Zdaj pa bo vse bolje«, povzame Požganc in jame pripovedovati o novi poti na Luknjo, ki je še v delu in bo vodila ob Pihavcu na Luknjo, ogibajoč se proda skoraj docela. Videč pa da kar tako leživa na slamnjači brez odeje, brzo preneha z opisovanjem.

»Čajta no, pa vama dam odeje. Nekateri razvajenci, ki nič ne vedo in ne ločijo še bolhe od prahu ne, so se pritoževali, da so v tej koči bolhe in da niso mogli spati, pa še ene ni, tako vama pravim; če bo vaju pa kaj ščepelo, je to le prah od cementa, ki ga hranimo tu za zidališče in opeko!«

Kakor sva se prepričala, je govoril mož resnico in hudovala sva se na te mehkokožce, ker so delali tako krivico čejoljubnemu očancu ter slovenski, tako koristni koči.

Črez kratko se je mož poslovil in šel nadaljevat pretrgano sladko delo, midva sva pa dejala sušit obleko in še malo zadovoljna pokramljala na gorkem in suhem.

»No, precej bolje pa je že tu pod streho, nego bi bilo tam gori v kaki lisičji duplini!«

»To pravim tudi jaz; človek mora imeti rad Aljaža, zlasti v tem zagorskem kotu, Požganca ali Pokofetka pa tudi«, pripomni Janez, zarit črez ušesa v koc, kakor se je poznalo po zamolklem glasu.

»Za ,lahko noč« pa mi prej še povej po pravici, Janez, ali ti je bilo res tako malo mari, ko sva tavalala ob Triglavu kot izgubljena sinova?«

»No, prav prijetno mi sicer ni bilo«, prizna Janez, »toda tako se pa tudi nisem bal kakor ti!«

»Jaz sem se bal bolj radi tebe, ker sem bil tega jaz kriv!«

»E, kaj boš, oba sva bila kriva, pa veseliva se, da sva zašla; zdaj imava toliko lepši spomin na to pot. Pomisli vendar, koliko zanimivejša in imenitnejša je postala ta tura v megli! Jaz je že ne zabim nikdar in še enkrat bi šel rad črez Luknjo — —«

»A ob lepem vremenu, kaj ne?« hitro dostavim.

»Ob lepem, seve, da bi natančno videl, kod sva lazila«, pritrди Janez že napol zaspano.

Sen nama je bolj in bolj stiskal trepalnice in že precej časa enakomerno na leseno streho trkljajoči dež je naju skoro zazibal.

Preprosti ljudje, težaki, ne znajo hoditi potih. Jedva se je dobro zazorilo, pa že začno nad nama govoriti in razbijati s surovimi črevlji, kakor bi jih bila najela za drag denar.

Okoli šestih vstaneva tudi midva, pa žal, nogavice so bile še vedno čisto mokre, da bi jih lahko ovil. Janez je sklenil, da jih podari oči Pokofetku, ker jih ni mogel obuti in rabiti; mož namreč ne ve, kaj se pravi nositi s sabo po več parov nogavic, več perila, dvoje sukenj in docela nepotrebni dežnik. Jaz sem bil vzal še drug par s sabo. In ko tako sedi zamišljen bos na klopi, se mu hipoma zjasni obraz, in meni nič, tebi nič me pregovori, da ukradem skozi malo okence v stropu nekaj slame, ki jo stlači v črevlje, jih nato lepo obuje, ven štrlečo slamo pa odščipne.

»Imenitno!« se začne hihitati, »to bo gledala jutri Cilka! Ti pa prav gotovo še ne veš, kako izvrstno se podaje slama v črevlje; stavim, da bi jo takoj uvedli za »šport«, ako bi to poskusil en sam tistih frakarjev!«

Požganc pa, ki je prišel kuhat kavo in žgance, meni, da se nogavice dobro in hitro posuše pri onem ciganskem ognju, ki gori menda neumorno noč in dan, in jih odnese. Ko se je vrnil s suhimi in črno zakajenimi, pa je Janez tihoma in mirnovestno preklical svojo »donatio inter vivos«, pozabil časti slame in njene izredne uporabnosti ter se lepo naglo preobul — za Pokofetkovim hrbotom pa slamo, veselo mežikajoč, porinil pod posteljo. —

Čas odhoda! Zelo v istem času, ko se je dvolista deteljica na Kobariškem jela trgati, se je imelo zgoditi isto tudi v Vratih. Izprva sem se bil namenil, da spremim dohtarja Janeza mimo Peričnika v Mojstrano ter da se vrnem domov čez Kranjsko goro in Vršič; videč pa slabo vreme in še gostejšo meglo, nego je bila prejšnji dan, opustim to misel in se odločim spet za pot čez Luknjo — pa ne čez Bistrico!

Posloviva se od dobrodušnega Požganca in za slovo spremim Janeza še par korakov.

»Hoj, kam pa greste, vi Trentar, saj mar ne čez Vršič?« se nagloma oglasi mož za nama.

»E veste, oča«, ga zavrne Janez, »le malo tja zad za grmovje gre z mano, da ne boste videli, kako se bova objemala in jokala ob slovesu.«

Resnico govorim, ako povem, da mi je bila ločitev malo težka — a moralo je biti tako!

»Janez!«

»Kaj pa je?«

»Najraje bi šel s tabo!«

»Saj sam praviš, da ne moreš!«

»S tabo bi šel, pa ne le do Mojstrane — — naprej s tabo!«

»Beži, beži; kar ne gre, pa ne gre!« In pogleda me milo in ostro, kakor da bi bile moje besede čista, gola resnost, a so bile v resnici le prav sila pobožna želja.

»Janez, ali torej moram iti domov?«

»Moraš!« In nema sva si stala nasproti — — —

»Janez, ali moram?« vprašam vnovo, še bolj poudarjaje.

»Moraš!!« zavpije Janez še bolj in zapiči palico v mehka tla.

»Janez, ali moram res?« ga nahrulim še trje in stopim k njemu.

»Moraš!!!« zagrmí nad mano in dvigne palico, topeč se v smehu...

Črez par trenutkov sem zrl sam samcat žalosten za kranjskim Janezom, dokler je ni zavil za grmovje; še en »živio« pa sem jo tudi sam rezal naglih korakov tja gori proti Luknji.

Dež je bil pojenjal že po noči, a megla se je sila zgostila in pršelo je ves čas do Skoka, kjer se je napravil najlepši dan.

Mislil in upal sem, da bom imel vsaj nazaj na Luknjo boljšo pot, in zato sem se nalašč trdo držal markacij; toda te so se bolj in bolj redčile in izgubljale v megli, in kmalu sem taval po produ, po travi, po skalah in med skalami, vedoč edino to, da ne morem zaiti: ali zadenem ob Triglav ali pa ob Pihavec. Težavna pa je bila pot vsekakor in skoro sem bil moker bolj nego na predvečer.

In zopet so mi silili v spomin imenitni stihi Zakrajskega, da pač:

v zibeli kogar gledala je luna
nemilo, njemu je boj'vati boje ... ,

pa spet Janezove Horacijeve besede »in arduis, in arduis...« Hm, kaj češ, sem se tolažil, zakaj si pa turist? — mari bi bil doma ostal!

Ajdovsko-Vipavska podružnica.

Zelo srečna je bila misel, da se ustanovi podružnica Slovenskega planinskega društva za okraj Ajdovski in Vipavski. Kdo bi tajil, da bo ta podružnica velikega pomena ter da je bilo skrajni čas, da je začela delovati. Odbor in lepo število znamenitih udov iz vseh stanov nam jamči, da se podružnica lahko prav lepo razvije: da raztegne svoje delo po naših slovenskih tleh, po naših planinah; da ohrani naš hrib in gaj slovenski; da prepreči, da se imena naših gor, dolin, kotlin in jam, ki so

izključno slovenske, ne popačijo in ne pogube; da se postavijo na očitnih in primernih mestih napisi, ki pokažejo tujcu, da je to »slovenska zemlja«, da to »dom je naš«; da se popiše krasota naših planin, divnih razgledov, očarujočih kotlin, divnoromantičnih prepadov, zajed in sedel; da se naslikajo bajkovite podzemeljske jame ter neizmerne ledenice, ki segajo blizu do pekla.

Poglejmo nekoliko naokoli in pomislimo, kake znamenitosti naj zastopa nova naša podružnica in kaj naj pokaže tujcu!

V njenem okolišu je prekrasna Vipavska dolina s svojimi lepimi vasicami, rodovitnimi poljanami in vinskimi goricami. Po hribih in holmih so raztresene bele cerkve in stari gradovi; razvaline srednjeveških trdnjav in premnoga gradišča iz turških časov pričajo o zgodovinskih tleh. Kristalnočisti studenci izpod sivega Čavna, deroči potoki, ki gonijo premnogo mlinov in žag, ribnata Vipava, presihajoča Branica in obmejni mrzli Hubelj s svojim krasnim slapom ob izvirku, so vode, ki namakajo polja in livade. Naša metropola Ajdovščina, ki je zvezana po vipavski železnici z Gorico, s svojimi lepimi hišami, z imenitno predilnico pa stoji sredi polja kakor labod na jezeru. In tam pod sivim Nanosom se razprostira drugi vipavski trg, mična Vipava. V trgu izvira bistra Vipava. Iz mogočnih pečin in zevajočih lukenj priteka in vre izpod skale, prav tam konec kegljišča, v divnoromantični »Podskali«. Oba trga imata dobrih in lepih gostilen, Ajdovščina (Šturje) tudi Šaplov hotel (tukaj je zbirališče podružničnih udov), Vipava pa hotel Adria; povsod je popotniku okrepčevalen in udoben počitek.

In kaj šele naše planine!

Na severu Vipavske doline se polagoma vzdiguje visoko Čavensko pogorje, golo ospredje Trnovske planote. Trnovski gozd je državna domena. To je planota, ki sega 800—1500 *m* visoko nad morje in meri sedaj približno 8648 *ha*. To je največja in najlepša šuma, kar jih je v državni upravi. Na Trnovski planoti so vasi: Trnovo, Lokve in Dol-Otlica. Prekrasen razgled nam nudijo Mrzovec (1444 *m*), Čaven (1268 *m*), Kucelj (1348 *m*), Zeleni rob nad Tribušo (1339 *m*) in najvišji vršac v Trnovskem gozdu, Golak (1496 *m*).

S Čavna je diven razgled. Pred teboj leži vsa Vipavska dolina, pod teboj Kras, na desni goriška Brda in Furlanija; tja čez Kras ugledaš Istrski polotok in Jadransko morje zreš doli do beneških lagun. — Z Golaka je krasen pogled na Tolminsko, Krn, Bajnško dolino, Tribušo, Vojsko, Ljubljansko barje, ljubljanski Grad, Karavanke in Triglav. Iz Anine kočje v Smrekovi

dragi si v četrti ure na Zelenem robu, ki nudi človeku tak užitek, da nehote zakliče: »Oj ti prekrasna slovenska zemlja, kako si lepa!« V Trnovskem gozdu so pa prava čudesa še ogromne ledenice. Na Čavnu in Golaku je znamenita flora. Tukaj bujno rasto očnice (planike), encijan, sleč itd. Od Čavenskega pogorja proti severovzhodu nad Ajdovščino se razprostirajo Lokavške planine (Dol-Otlica 800 m, Angelska gora 900 m). Z obmejnega roba je znamenit razgled. Od tod proti vzhodu se vzdiguje Kolk (Šturska gora). S Sinjega vrha (1004 m), na katerem je rimski spomenik in kjer so stari Rimljani topili železo, je krasen razgled. Tam blizu — v »Podrti gori« — se nahaja beli mramor, kakršen je v Karari na Laškem. Od tam naprej se znižuje pogorje proti Colu, na drugi strani pa se dviguje sivi Nanos.

Poleg prelepih razgledov uživa človek tukaj z vonjem gorskih cvetk prepojen planinski zrak, in ko truden leže pod stoletno bukev ali smreko na mahasto blazino matere zemlje, tedaj pa nehote vzdihne: »To je rajsko!« In vsa ta božja čudesa, vse te prirodne lepote so dostopne vsaki, bodi še tako nežni nožici.

In če še navedem, da je razlika med temperaturo Vipavske doline in Trnovske planote kar neverjetna, da se zdi človeku, ki prikorači iz Vipavske doline na Trnovsko planoto, da je prehodil šest do osem stopinj proti severu; da je n. pr. srednjeletna temperatura na Dolu 6·2° C, v Gorici 12·8° C; srednjeletna podnebna padavina na Dolu 2·50 m, v Gorici 1·64 m; in če še povem, da od kraja, kjer leži osem mesecev v letu sneg, pa do kraja, kjer še raste vinska trta, lahko porineš kamen; in če še dalje pošepčem, da od kraja, kjer zori zlatorumeno grozdje, mastne smokve, kjer rasto oljke in lavor, prideš v dveh dobrih urah na večer sneg in led, sem naznačil le debele vozle na mreži, sem le namignil, koliko trudapolnega, a hvaležnega dela si je naprtila naša podružnica!

Vsa ta nebeška stvarstva, vse te velezanimive in slikovite lepote popisati, naslikati in pokazati tujcu, bodi naloga odboru naše podružnice, bodi sveta dolžnost vsakega posameznega uda njenega!

Natančni popisi in slike tukajšnjih krajev se polagoma priobčijo v »Vestniku« Slovenskega planinskega društva.

Ker se bliža čas, ko domačini in tujci zopet vzlete na naše planine, je omeniti, da se smatra Ajdovščina za »centralo« izletnikov. Tam se križajo lepe ceste, do tam vozi vipavska železnica iz Gorice, od postaje do Vipave po vozijo fini, komodni vozovi. Iz Ajdovščine prideš po ravnih, lepih senožetih v pol ure

do podgorske vasice Slokarjev. V društveni gostilni dobiš razne informacije ali nosača za prtljago. Od tukaj ima popotnik šest kilometrov lepe, divnoromantične ceste, podobne Semerinški cesti, na Dol. Na Dolu je središče hribolazcev in popotnikov. Tu kreneš v gostišče gospe Jelinčičeve ali v kako drugo gostilno, da ti privežejo dušo z domačimi in tujimi krepčili. Od Doła se križajo poti po vsem Trnovskem gozdu in na vse višje hribe. Tako hodiš n. pr. na Čaven eno uro, na Kucelj dve uri, na Mrzovec tri ure, na Golak dve uri, na Zeleni rob dve uri, do Lokev dve in četrt ure, do Krnice dve uri, do Trnovega tri ure.

Ker se sedaj snuje v Trstu sestra naša podružnici, ji pošiljamo iskren planinski pozdrav, vabeč dragomile člane na veselo svidanje v naših lepih planinah! Č.

Na Artvižah.

Gosta megla je krila že nekaj dni tržaško obnebje in strahom so zrli nanje člani markacijskega odseka, katerih naloga je, da poletajo na bližnje gore, da zaznamenavajo pota in steze ter odkrivajo krasne razglede. Ali nebo se je zvedrilo. Obilo se nas je odpeljalo do Herpelj, kajti do Rodika se je vlak uprl, zato smo korakali odtod peš do Rodika. Naš namen je bil, da zaznamujemo pot na Artviže (517 m), od koder se nudi izletniku toli romantičen razgled kakor malokje. V Rodik nam je prihitel čez hribe naproti vrli hribolazec gosp. nadučitelj R. Justin iz Vrēm, ki nam je bil vodnik. Srčna mu hvala za njegov trud in požrtvovalnost! Od Rodika se vije pot po lepem gozdiču in brez vsakega navora dospeš do Artviž v poldrugi uri. Pot smo tudi natanko zaznamenovali, tako da se ne moreš izgubiti ali zaiti. Veselo je mineval čas, saj je bilo vse na delu: eni so iskali zaznamovalnih predmetov, drugi zopet je strgal in bril mah z dreves, tretji je barval, da je bilo veselje gledati. Da ni manjkalo dovtipov, to se umeje; saj je bilo zraven starih, izkušenih planincev, katerim ne zmanjkuje gradiva.

Tako smo dospeli kmalu do cilja. In tu smo že od daleč videli pri vasici veselo vrvenje. Vse je bilo pokoncu. Truma radovednih vaških otrok nam je hitela nasproti. Eni so ugibali, kaj neki pomenja velika posoda; drugi se ni mogel načuditi lepi rdeči barvi, a tam zadaj se je oglašal že tretji, ki bi rad dobil rdeč znak na zakrpane hlače kakor bližnje drevesce na svoje deblo. A mala deklica je ugibala, kako delo pač opravlja lopatasti

nož. Na vrhu so nas pričakovali vaščani, ki so nas radostni sprejeli in z veseljem pozdravljali.

Napotili smo se skupaj proti cerkvi, od koder se nudi tolikanj diven razgled, da ga je težko opisati. Od velikana Triglava do zadnje snežne planine Julijskih Alp, tja do Goriške se odpira pred tabo svet. Nato smo si ogledali prostor, kjer naj bi stala prva planinska kočica nove Tržaške podružnice, kar se je bilo sprožilo že pred leti v osrednjem odboru v Ljubljani. Vaščani so se ponudili, da radi odstopijo prostor, da bodo pazili na vse ter nam bodo na pomoč kolikor možno. Prostor odstopijo le nam, a tujcem ne, dasi so se že trudili, da bi ga dobili. Obljubili smo jim, da se bomo videli v kratkem, da se stvar uredi.

S planinskim pozdravom smo hiteli veselega srca navzdol. Po pravi kameniti planinski poti se dospe v pičlih dveh urah do Zavrhnka, kjer mogočna reka poganja svoje valove. Ker se je bližala že pozna popoldanska ura, se je zglašal tudi glad po dovršenem delu. V Zavrhnku smo se ustavili v gostilni g. župana Iv. Dujca, kjer so nam res izborno postregli. To gostilno, ki bo tudi planinska postojanka, priporočamo vsem izletnikom; pa tudi ni nedelje, da ne vidiš tu polno tržaških izletnikov. Ko smo se odpočili kako uro in utešili glad, smo odkorakali čez Škocijan v Divačo, in hajdi domov! Imeli pa smo med sabo tudi mladega planinca, sedemletnega Slavojja Slavika, ki ni nikdar zaostajal, ampak krepko korakal vso pot od desetih dopoldne, da smo se vsi čudili. Dasi je navzdol malo robata pot po kamenju, vendar ni to nič plašilo mladega planinca, ampak je veselo in žvižgaje mahal s svojo botanično škatlo in jo rezal z nami.

Tako je zaznamovalni odsek Tržaške podružnice označil to pot in gotovo ne bo nikomur žal, ako poleti na to divno razgledišče, ki nudi človeku tolikanj lepote. Razšli smo se veseli in zadovoljni do svidenja na drugem mestu. Planinar.

Društvene vesti.

† Ivan Rodé. Dne 31. marca letos je preminil v Ljubljani trgovec Ivan Rodé, ki je volil v svoji oporoki 2000 K »Slov. planinskemu društvu« za napravo kočice v Kamniških planinah. Naša dolžnost je, da se tu spominjamo moža, kateremu je bil prospeh slovenskega planinstva tako zelo pri srcu, da je »Slov. planinskemu društvu« odmenil znatno vsoto v dosego društvenega namena.

Ivan Rodé se je narodil l. 1863. v Snebrjah, prijazni vasi za Savo poleg D. M. v Polju. Svoja otroška leta je preživel v krilu prirode, uživajoč vse veselje, katero nudi otročji brezskrbnosti življenje na deželi. Le prekmalu je

bilo konec zlatim dnevom, ker se mu je bilo preseliti v Ljubljano, ko je nastopila zanj šolska doba. Težko se je privadil živahni deček mestnim okovom, in če je le mogel, pohitel je nazaj v svoj rojstni kraj. In tudi v poznejši dobi se je z radostjo spominjal svojih mladostnih dni, ki so mu vcepili ljubezen do prirode, kakor je rajnik sam čestokrat pravil svojim prijateljem. Po dovršenih študijah na ljubljanski realki in na raznih trgovskih učiliščih se je posvetil trgovini z lesom, kar mu je dalo priliko, slovenske pokrajine dodobrega spoznati. Z izrednim zanimanjem je opazoval vsak kraj, kamor je prvič prišel, in z velikim navdušenjem je potem pravil o prirodnih lepotah, ki jih je v tem ali onem kraju videl. Dasi je že prej rad hodil na male hribe, postal je pravi planinec vendar šele pred desetimi leti. Meseca avgusta 1894. l. se je dogovoril s prijateljem Z., da hočeta obhoditi Savinsko dolino. Izbrala sta si pot iz Črne čez kranjskega Raka mimo cerkvice sv. Antona v Luče. Dospevšima na vrh kranjskega Raka, se jima je pokazala Ojstrica v vsej krasoti in naglo je bil potni načrt izpremenjen, češ, če drugi pridejo na visoke gore, zakaj bi tega njima ne bilo mogoče. Pri Sv. Antonu sta dobila spremljevalca, ki jima je kazal pot do Planinšeka in odtod naprej do Kocbekove koč. Drugo jutro sta splezala na vrh Ojstrice, kjer sta imela prekrasen razgled na vse strani. Ta izredni planinski užitek je bil rajniku nepozabljen in od tedaj je pričel hoditi tudi na druge visoke gore. Prišel je na Triglav, Mangart, Kepo, Veliki Klek itd. Od tedaj je užival pravo veselje le na planinah. Zadnji dve leti mu bolezen ni več pripustila, da bi polezel na kak hrib, in vedno je bil otožen, če mu je kateri prijatelj pripovedoval o svojih izletih na planine.

Rajni Rodé je bil mož plemenitega značaja, trezen v svojih nazorih, resen v navadnem življenju, a vendar vedno prijazen, dobrohoten in postrežljiv družabnik. Kdor je bil kdaj v njegovi družbi, ni vedel prehvaliti njegovega prikupljivega vedenja. Zlasti na planinah je bil mož vesel in dovtipen, ondi je šele prav oživel. Stremljenje Slov. planinskega društva je podpiral iz prvega početka, domačega čutil se je le v naših kočah. To je dalo menda tudi povod, da je v svoji oporoki mislil na Slov. planinsko društvo, katerega člani se bodo gotovo vedno spominjali blagega darovalca.

Pokojnika smo spremili dne 2. aprila t. l. k večnemu počitku. Otožen dan je bil in dež ni hotel prejenjati, ko pa je dospel izprevod na Dunajsko cesto proti kapelici sv. Krištofa, se je razvedrilo in oče Triglav se je pokazal v vsem svojem svitu, kakor bi hotel vzeti slovo od dragega rajnika, ki mu je tolikrat pel slavo!

Izročili smo zemlji blagega moža, a njegovo ime bode slovelo, dokler bo Triglav stal, saj lahko rečemo s pesnikom

»od nas je šel — ne brez zaslug!«

† **Matija Peršin**, posestnik in gostilničar na Zg. Rožniku, je umrl v soboto, dne 6. t. m., v 76. letu svojega življenja. Vrlega moža je spoštoval vsakdo, spoštovalo pa ga je zlasti naše društvo, ki mu je bil član od početka in vedno mu naklonjen. Slavni »Piparji« so imelo svoje dni tudi gostoljubno zavetišče pri Matiji. Casten spomin prijatelju turistov!

Novi člani. Osrednjega društva: Kobau Josip, carinski nadkontrolor v Ljubljani; Šarc Alojzij, župnik na Sv. Joštu; Senekovič Bogomil, c. kr. deželnovladni konceptni praktikant v Ljubljani; Gerstenmayer Fran, c. kr. višji davčni nadzornik v Postojini; Pintar Luka, skriptor licejalne knjižnice v Ljubljani; Klešnik Henrik, c. kr. gimn. suplent v Ljubljani; dr. Stojc Josip,

zdravnik v deželni bolnici v Ljubljani; Gutnik Anton, magistratni oficijal v Ljubljani; Jeran Leopold, trgovec v Ljubljani; Richar Marija, tovarnarja soproga v Spodnji Šiški. — Cerkljanske podružnice: Pfajfar Anton, župnik v Leskovicah; Bevč Blazij, vikar na Policah; Kovačič Ivan, župnik na Šentviški gori; Klopčič Fran, župnik v Bukovem. — Idrijske podružnice: Kopal Matej, vinotržec v Idriji; Šuntar Ivan, okrožni zdravnik v Idriji. — Podravske podružnice: Lulek Juri, učitelj v Makolah; Vobič Oton, nadučitelj v Studenicah; Koropec Franc v Studenicah; Korman Franc ml. v Kumnu; Šamprl Martin, nadučitelj v Makolah; Mahor Feliks, učitelj v Makolah; Krotky Sebastijan, učitelj v Studenicah; Kandolin Albert, c. kr. poštni uradnik v Studenicah; Jermann N., lesotržec in veleposestnik v Makolah; dr. Urban Lemež, odvetnik v Slov. Bistrici. — Radovljiške podružnice: dr. Rudolf pl. Andrejka, c. kr. deželnovladni koncipist v Radovljici; Roos Albert, c. kr. davčni adjunkt v Radovljici; Jaklič Franc, učitelj v Radovljici.

Idrijske podružnice I. občni zbor se je vršil dne 9. aprila v idrijski čitalnični dvorani ob 8. uri zvečer. Načelnik začasnega odbora, gosp. prof. Makso Pirnat, je prisrčno pozdravil navzočne dame in gospode in jim sporočil tudi pismeni pozdrav načelnika osrednjega društva, gosp. prof. Fr. Orožna, potem pa je orisal dosedanje delovanje Idrijske podružnice. Omenil je prelepo uspele planinske veselice, ki jo je priredila podružnica dne 6. februarja t. l., in pa društvenega izleta dne 7. aprila na Razpotje, kjer so se člani poslovili od ljubeznivega člana in tovariša, gospoda Frančiška Časteka, ki je prestavljen iz Idrije v Pribram na Češko. Načelnik je nadalje poročal, da šteje podružnica sedaj 51 članov in da znaša doslej nabrana udnina in vpisnina s čistim dobičkom predpustne veselice 584 K; razen tega ima podružnica v zalogi 400 razglednic, podarjenih ji od osrednjega društva in pa od gospe Ivane Didičeve. Poročevalec je končal z nado, da se bodo simpatije, ki si jih je doslej pridobila mlada podružnica med Idrijčani, še pomnožile in da ji pristopijo gotovo še mnogi prijatelji lepe planinske ideje. Nato se je vršila volitev stalnega odbora. Na predlog g. Dragotina Lapajneteta so bili soglasno izvoljeni dosedanji odborniki, ki so imeli dne 18. t. m. zvečer pri gospe Fani Lapajnetovi svojo prvo odborovo sejo in so sestavili odbor takole: Jožef Koršič, c. kr. rudniški svetnik, načelnik; Karel Svoboda, c. k. rudniški svetnik, podnačelnik; Makso Pirnat, realčni profesor, tajnik in blagajnik; dr. Stanko Bevk, realčni profesor, in Avguštn Šabec, c. kr. rudniški učitelj, odbornika.

Kranjskogorske podružnice občni zbor se je vršil dne 10. aprila t. l. v hotelu »Razoru« v Kranjski gori, in sicer nad vse sijajno. Podružnica, ki ji je sedež na Jesenicah, je skicala občni zbor v Kranjsko goro zaradi tega, ker ima tam lepo število članov, in pa zato, da seznanijo ondodno prebivalstvo s planinskim društvom in njegovim delovanjem. Na predlog osrednjega društva je podružnica poleg občnega zbora priredila ta dan tudi veselico s predavanjem in petjem. Osrednje društvo se je tega občnega zbora udeležilo po svojem odboru in drugih planincih, osobito pevcih. Na vsaki postaji od Radovljice dalje do Kranjske gore so se pridruževali udeležniki, tako da je v Kranjski gori izstopilo prav obilno število slovenskih planincev. Na postaji v Kranjski gori so domačini — na čelu jim g. župan — ob sviranju godbe slovesno pozdravili izletnike ter jih z godbo spremili po trgu do hotela »Razora«. Raz hiše pa so vihrale in planince pozdravljale narodne trobojnice.

Občni zbor je otvoril načelnik Kranjskogorske podružnice, gospod Milan Guštin, ter pozdravil udeležnike, posebno odbornike osrednjega

društva in Radovljiške podružnice, častnega člana župnika Aljaža, zastopstvo Kranjskogorske občine ter pevce iz Ljubljane. Namesto zadržanega tajnika je poročal o podružničnem delovanju gospod Pretner, filozof iz Prage, ki je med drugim navedel, da se je podružnica ustanovila na narodni, a ne na strankarski podlagi in da je baš zato v kratki dobi svojega obstanka dosegla jako lepih moralnih in gmotnih uspehov. Kot prvo večje delo je podružnica sklenila, postaviti Kadilnikovo kočjo na Golici; dosedaj se je večina stavbnega lesa že spravila na vrh, tako da bode stavba še letos lahko gotova. Prirejena vrtna veselica in planinski ples sta donesla podružnici nad 1000 K čistega dobička. Podružnica je izvršila več markacij, potem prispevala k napravi brvi čez Savo iz Potokov proti Vintgarju itd. — Blagajnik gospod Štefan Podpac je poročal o gmotnem stanju podružnice. Podružnica je imela 2346 K 38 h dohodkov in 164 K 11 h stroškov, torej 2182 K 27 h čistega prebitka. — Tajnikovo in blagajnikovo poročilo se je odobrilo. — Nato se je vršila dopolnilna volitev v odbor. Izvoljeni so bili gg.: Kunaver, Lazar in Volf, za zaupnike pa: za Jesenice: Gela, Višner, Pavlin; za Hrušico: Vergles, Kobentar; za Plavški rovt: Čop; za Savo; Pongrac; za Javornik: Podpac; za Koroško Belo: Potočnik; za Kranjsko goro: Žerovnik.

Ker se niso stavili nobeni predlogi, je predsednik zaključil občni zbor.

Nato se je razvila v prostorih hotela »Razora« prava planinska veselica. Zbralo se je toliko gospode in priprostega ljudstva, da je bila dvorana do zadnjega kotička polna in da je moralo občinstvo ostajati še v veži in postranskih prostorih. Domačini iz Kranjske gore in okolice so lahko spoznivali, da slovenski planinci ne delajo nikakršne razlike med stanovi in da je Slovensko planinsko društvo vneto zares le za prospeh slovenskega ljudstva.

Takoj ob pričetku veselice je g. dr. Tomišek iz Ljubljane, načelnikov namestnik osrednjega društva — zahvalivši se kranjskogorskemu občinstvu in osobito občinskim zastopnikom za laskavi sprejem — v daljšem poljudnem govoru označil namen in težnje Slovenskega planinskega društva, razložil, kako težavno in važno je njegovo delovanje z ozirom na to, ker hočejo tujci iz slovenskih pokrajin napraviti izključno svojo domeno, in kolikega pomena je za naše ljudstvo, da ohranimo slovensko ime in posest posebno v krasnih planinskih krajih, koder se bode vedno bolj in bolj razvijal promet turistov in letoviščnikov. Pozival je zatorej domačine, naj zaupajo v delovanje Slovenskega planinskega društva ter ga vsestransko podpirajo; končno je pozdravil krepko Kranjskogorsko podružnico ter ji želel veliko uspeha.

Občinstvo je z velikim zanimanjem in pritrjevanjem sledilo govornikovim prepričevalnim besedam, ki so izvestno padle na rodovitna tla.

Nadaljnja točka lepe veselice je bilo predavanje gosp. Ivana Mlakarja, odbornika osrednjega društva. Že večkrat smo slišali pri planinskih večerih v Ljubljani njegove dovtipne potopise; v Kranjski gori pa je govoril g. Mlakar prirostemu planinskemu ljudstvu in mu naslikal svojo turo na Razor, ki jo je napravil po »bližnjici« preko Jalovca, v tako mični, s tolikim humorjem prepleteni pripovedki, da ni bilo smehu ne konca ne kraja.

Glavni del veselice pa je bilo prekrasno petje. Iz Ljubljane došli pevci (kvintet) so zares umetniško peli pesem za pesmijo, od najumetnejših do priprostih narodnih spevov; občni glas je bil, da takega petja še niso slišali v Kranjski gori. Srečna je bila misel, prirediti petje pri veselici, ker se je

s tem pokazalo domačinom, da je nastop narodnih društev vendar nekaj drugega nego tuja navlaka, da je to nekaj žlahtnega, zares srce ogrevajočega. Vrli pevci so nam zvesti ostali do polnočnega vlaka.

Planinci so obiskali tudi druge kranjskogorske gostilnice, katerih lastniki so društveni člani, in povsod so bili z največjo gostoljubnostjo in navdušenjem sprejeti, tako pri Ivanu Hribarju in Slavcu.

Ta dan za slovensko planinstvo ni bil izgubljen! Posebna hvala gre našim kranjskogorskim zaupnikom, ki so se mnogo trudili in se žrtvovali za uspešno in sijajno prireditvev.

Planinski večer dne 26. marca se je vrlo obnesel. Poleg lepe in zanimive razstave slik, o kateri poročamo posebej, je bilo užitka naklonil tudi g. dr. Jos. Oblak s svojim krasnim predavanjem o prirodnih lepotah ob Vrhniški železnici, zlasti pa o potu k »Sv. trem kraljem« ali na »Vrh« in o razsežnem razgledu s te lepe gore. Potopis priobčimo v prihodnji številki, da se lahko vsakdo pouči in pripravi za izlet na to goro, ki bo zadnjo nedeljo maja meseca.

VI. razstava odseka amater-fotografov „Slov. plan. društva“ je otvoril predsednik odseka, g. prof. I. Macher, na planinskem večeru dne 26. marca s primernim nagovorom. Udeležilo se je razstave pet gospodov ter poslalo 72 fotografskih slik in štiri akvarele. Na nekaterih slikah se ponavljajo predmeti, katere smo že videli na drugih razstavah, kakor n. pr. posnetki iz Vintgarja, Vrat itd. Temu se pa ni čuditi, ker to so najlepši biseri slovenske domovine. Vsak človek gotovo z zanimanjem potuje skozi tesni, kjer si je Radovina s silnim naporom napravila ozko strugo, vsak si ogleda večkrat z veseljem dolino Vrata, tem bolj pa zanimajo te naravne krasote občutljivejše oko slikarjevo. Izmed razstavljalcev omenjamo najprej gospoda Frana Pavlina, ki je razstavil največ slik, namreč 45. Na vseh njegovih slikah se vidi fin ukus in mnogoletna praksa. Svoj aparat pozna natančno; pri vsaki svetlobi je ekspozicija prava. Gradba nove železnice skozi Karavanke zanima sedaj vsakogar, zakaj ne bi tudi slikarja. Črez par let ne bo na Hrušici drugega nego železnica z vhomom v predor. Lesenih in zidanih zgradb, raznih strojev, električnih motorjev in stotin delavcev raznih narodnosti, ki večinoma ne poznajo praznične obleke, vsega tega ne bode več; v Pavlinovih slikah bomo pa imeli trajen spomin na ono petletno vrvenje, na dobo, ko je bil na Hrušici sestanek evropskega proletarijata, a tudi sestanek in tekmovanje prvih tehnikov sedanjega časa. Osobito je zanimivo, kako nas vodi iz Vintgarja, kjer so nad šumom vpregli Radovino, da proizvaja elektriko, do niže ležečih dinamnih strojev, dalje v kamenolom na Merico, od koder odvažajo rezano kamenje ob strmih obronkih po električni železnici do predora, v predoru samem pa električna sila goni stroje za vrtanje. Glede krajevnih slik pa moramo omeniti, da ve gospod Pavlin svojim slikam vedno izbrati in poiskati primerno planinsko ozadje. Stol, Golica, Rožica, Špik, Mangart itd. s svojimi belimi glavami kaj lepo združujejo pokrajinske in planinske lepote na njegovih slikah. Od koloriranih slik nam pa najbolj ugajata gornje Klanško jezero in odtok Klanških jezer. Želimo le, da se napravijo po teh barvane razglednice, ki bodo pri dobri reprodukciji nosile krasoto teh divnih krajev širom sveta. Iz treh slik sestavljena panorama Jesenic in Save je pa mojstrsko delo prve vrste; ponašal bi se s tem vsak fotograf po poklicu. Presojevalna komisija je g. Pavlinu priznala tudi zasluženno priznanje I. vrste. — Gospod Melhijor Ravtar nas je prijetno

iznenadil s svojimi slikami iz ljubljanske okolice, iz Bleda in Vintgarja. Ni nam znano, kako dolgo se že bavi s slikanjem, reči pa moramo, da nam jako ugaja njegov ukus za naravne lepote. Tudi njemu je prisodila ocenjevalna komisija isto priznanje. — Gospod Anton Gregorec je razstavil več krasnih posnetkov iz Vrat. Radi znane njegove nesreče v Triglavskem pogorju nam ni mogel podati letos krasnih planinskih slik, kakršne nam je dosedaj pokazal na vsaki razstavi. — Kakor druga leta nam je poslal tudi letos gospod Alojzij Knafelc na razstavo nekaj slik s svojih vratolomnih tur in iz nesrečnih Ukev. Pri njegovih planinskih slikah, ki so res dovršene v vsakem oziru, včasih res ne vemo, kako je prinesel gori svoj aparat in kam ga je postavil. Končno se je udeležil razstave tudi gospod Henrik Ulrich (Čeh) s štirimi krasnimi akvarelnimi slikami. Razstavil je Markov stolp v Benetkah, Sv. Križ nad Jesenicami in čozotsko bracero, ki nam je osobito radi harmonije barv posebno ugajala.

Ker imata gospoda Gregorec in Knafelc že priznanje prve vrste, za akvarelno slikanje pa ni bilo razpisano tekmovanje, se odsek amater-fotografv vsem trem gospodom tem potem najtopleje zahvaljuje za udeležbo. Pravo priznanje pa je vsem izreklo občinstvo, ki si je ogledalo razstavo na planinskem večeru in drugi dan dopoldne. Vobče so se mnogobrojni udeležniki jako pohvalno in laskavo izražali o razstavi. Razstavo samo je pa jako ukusno priredila s svojo znano spretnostjo in s svojim finim ukusom gospa Ida Škof-Wanek, ki jo za to tudi tem potem najtopleje zahvaljujemo.

Aljažev dom v Vratih je odzunaj dodelan; znotranja dela se prično konec maja, ko skopni sneg. Tudi za opravo je že treba poskrbeti. Posteljniki v damskem oddelku in v posebnih sobah bodo železni in so že nabavljeni, istotako je naročeno že drugo pohištvo. Posteljno opravo in potrebščine za gostilno in kuhinjo pa bo odbor poskrbel s prostovoljnimi doneski narodnega občinstva. Spomnimo se požrtvovalnosti čeških dam, ki so vso notranjo opravo Češke kočice na Ravneh nabrale in podružnici darovale!

Raznoterosti.

V odbor društva za pospeševanje prometa tujcev za Gorenjsko na Bledu so bili dne 17. aprila t. l. izvoljeni sledeči gg.: dr. Emil Klimek, okrožni zdravnik, predsednik; Jakob Peternel, župan, podpredsednik; Dragotin Repe, obč. tajnik, blagajnik; Alojzij Novak, učitelj, tajnik; Anton Vovk, posestnik, odbornik; Vinko Jan, posestnik, odbornik; Ivan Pretnar, trgovec, odbornik.

Ilustrirani „Vodnik“ po Gorenjskem. Spisal F. G. Kranj 1904. Založil, tiskal in izdal Iv. Pr. Lampret. Vrlim Gorenjcem poklonil založnik. Priložen je tudi zemljevid Gorenjske z novo bohinjsko in tržiško železnico. Cena ni naznanjena, a iz predgovora je razvidno, da namerava založnik brezplačno razposlati to brošurico. Veselo pozdravljamo novega »Vodnika« in ga priporočamo vsem v rabo. Več izpregovorimo o njem v prihodnji številki.

Zanimiv članek o Ljubljani je priobčil gosp. Janko Mlakar, naš potopisec, v 5. letošnji številki Dillingerjevega »Reiseführerja«.

Krim (1106 m) je obiskalo dne 17. t. m. 16 planincev, večinoma članov »Slov. pl. dr.«. Vreme je bilo krasno, prav poletno, ozračje pa dopoldne tako

čisto, da je predivni in obsežni razgled obiskovalce prav očaral. Želeti bi bilo, da bi se Ljubljančanje svojega vremenskega proroka tako ne ogibali, temveč pogosteje, nego je bila dozda navada, nanj hodili. Res kaže Krim opazovalcu od daleč nekako grozeče lice in navidezno ne obeta posebnega razgleda, toda kdor zleze nanj, šele spozna, kako napačno mnenje je imel.

—o—

Poziv!

Lansko leto, dne 5. decembra, so se vršila posvetovanja zastopnikov deželnih zvez društev za povzdigo prometa tujcev pri železniškem ministrstvu na Dunaju. Vsaka dežela je dobila v ta namen podporo, le Kranjska, Istra in Dalmacija so bile prezrte. Vzrok temu je pa samo ta, ker te dežele nimajo takih zvez, in po pravih morejo le zveze takih društev dobiti podpore in se udeležiti posvetovanj pri ministrstvu.

Skrb bodi merodajnih krogov, da se taka društva ustanove!

Začetek taki zvezi je napravilo društvo za povzdigo prometa tujcev na Gorenjskem s sedežem na Bledu, ki deluje že mnogo let. Izdalo je že več publikacij, napravilo reklamne table itd. ter preskrbovalo tujcem stanovanja, sploh v v vsakem oziru veliko pripomoglo, da prihaja sedaj več tujcev na Bled in v okolico. Letos je pa izdalo zemljevid za Gorenjsko, katerega se je v dveh mesecih razprodalo 2000 izvodov. Na zadnjem občnem zboru tega društva dne 10. t. m. se je sklenilo delovati na to, da bi se po vsem Kranjskem ustanovila taka društva in bi se potem osnovala deželna zveza, ki bo upravičena, zahtevati od države podpore. Kakor se je že pisalo, je letos c. kr. železniško ministrstvo prvokrat proračunilo 72.000 K za pospeševanje prometa tujcev, kateri znesek je namenjen med drugim tudi »deželnim zvezam društev za povzdigo prometa tujcev«.

Ker se le malo dežel more ponašati s takimi naravnimi lepotami, kakršne ima Kranjska, bi bilo želeti, da se taka društva takoj ustanove, posebno v Postojini, Toplicah, Kamniku itd. Seveda bi stolica Kranjske, Ljubljana, ne smela zaostati. V teku nekaterih let bi se gotovo lahko s ponosom ozrli na delovanje teh društev. Da bi se pa že letos mogla doseči od države podpora za Kranjsko, se pozivljejo merodajni krogi, naj bi takoj ustanovili taka društva. Pravila v slovenskem in nemškem jeziku so na razpolago pri društvu za povzdigo prometa tujcev na Bledu.

P. n. gospode amater-fotografe, člane »Slov. plan. društva«, ki se nameravajo udeležiti VII. tekmovalnega slikanja, prosimo, naj naznanijo to do sredi maja t. l. odboru »Slov. plan. društva« s pripombo, kakšne vrste slike menijo poslati (planinske, pokrajinske, stereoskopne posnetke planin, reprodukcije za skioptikon, študije), da potem odsek o pravem času razglasi poziv in pogoje za VII. tekmovalno slikanje.

XI. redni občni zbor Slovenskega plan. društva

se bo vršil

v sredo, dne 11. maja t. l. ob osmih zvečer

===== v Narodnem domu v Ljubljani. =====

SPORED:

1. Pozdrav načelnikov.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Poročilo računskih preglednikov.
5. Volitev enega odbornika.
6. Predlogi.

Obile udeležbe vljudno prosi

Osrednji odbor „Slov. plan. dr.“

FRANC ČONŽEK,

lastnik znane restavracije

v nekdanjem krasno ležečem Zevnikovem gradu pod Rožnikom

(20 minut od Ljubljane),

priporoča pristno dolensko in štajersko vino, posebno več let starega ljuto-merčana in staro istrsko črnino, izvrstno Koslerjevo pivo ter okusna gorka in mrzla jedila.

Y gradu so na razpolago tudi lepa stanovanja za poletje.

Restavracija in kavarna

== Narodni dom v Ljubljani.

—+ Zbirališče planincev. +—

Vedno sveže plzensko pivo in pristna vina.

Izborna jedila. — Nizke cene. — Točna postrežba.

===== Sprejemajo se naročila na stalno hrano. =====

Ivan Kenda, restavrater.

LEOPOLD JERAN

LJUBLJANA — Sv. Petra cesta št. 9 — LJUBLJANA

poleg hotela Lloyda

priporoča gosp. planincem svojo veliko zalogo špecerijskega blaga, zajamčeno pristnega polhograjskega brinovca, domače slivovke, hruševca in borovničevca ter tudi najnovejši in najfinejši planinski likér „Zlatorog“.

Najnovější in najfinejši likér

Pozor, planinci!

Pozor, planinci!

Certifikat.

Št. analize 2360.

Preizkušnja likérja, ki ga izdeluje g. J. Richar, destilator v Zgornji Šiški, pod imenom »Zlatorog« (reg. pod št. 209, 15. aprila 1903), je pokazala, da je preizkušeni likér „Zlatorog“ iz sladkega sadja in raznih zelišč napravljena prekapavina (destilat) izvrstne kakovosti.

V Ljubljani, dne 18. aprila 1904.

Kmet.-kem. preizkušališče v Ljubljani.

Dr. E. Kramer s. r., ravnatelj.

Glavna zaloga pri

Leopoldu Jeranu

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 9.

Izvrsten okus dobi kava, ako ji primešate

Vydrove žitne kave.

Poskusite! Poštna pošiljka 5 kg 4 K 50 h franko.

Vydrova tovarna žitne kave v Pragi VIII.

Ivan Magdić

v LJUBLJANI, na Starem trgu šte. 8

priporoča

svoj na novo odprti krojaški salon.

*Izdeluje obleke in plašče iz nepremočljivega tirolskega lodnastega blaga
za hribolazce, kolesarje in lovce.*

Karla Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 16

priporočata svojo veliko zalogo planinske oprave: krampeže, svetiljke, cepine, dereze itd., potem raznovrstno železnino za stavbe, kuhinjsko orodje, najboljše orodje za rokodelce in vse vrste poljedelskih strojev.

✦ Peternelov dom na Bledu ✦

priporoča vsem letoviščnikom in izletnikom

svoje ugodne sobe in svojo restavracijo.

Kuhinja je izborna. Točijo se najboljša dolenjska in istrska vina in budejeviško pivo iz akcijske pivovarne.

Bivanje za daljšo dobo je za časa naznaniti.

Lastnik: **Jakob Peternel**, župan blejski.

Gostilna Vrbanejeva,

sedaj prenovljena v

hotel Razor v Kranjski gori,

priporoča vsem letoviščnikom in tujcem svoje **ugodne sobe** in svojo **restavracijo z najboljšo postrežbo** v vsakem oziru.

Kdor želi za daljšo dobo stanovanje, naj to za časa naznani.

Lastnik **JAKOB ČERNE**.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice

v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo reelno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,
priporoča svojo veliko zalogo klobukov, posebno lodnastih za hribolazce in
lovce, iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.
Članom „Slovenskega planinskega društva“ znižane cene.

GRIČAR in MEJAČ

---

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah št. 9
priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter
najboljše perilo in zavratnice.
Zlasti opozarjata na nepremočna lodnasta oblačila in plašče za turiste.
Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.
Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj.
Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Nahrbtnike in gorske palice

prodaja trvdka

AVGUSTA AUERJA naslednik IVAN KORENČAN

Stari trg št. 5. * LJUBLJANA * Stari trg št. 5.

Nahrbtniki po 2 K in 2 K 40 h. — Gorske palice po 1 K 60 h.

J. BONAČ

---

v Ljubljani v Šelenburgovih ulicah št. 5, nasproti nove pošte
priporočam vljudno svojo

trgovino s papirjem in pisalnimi potrebščinami.

Vzorce papirja pošiljam na ogled. V svoji knjigoveznici izdelujem vezi priproste
in najfinejše. — Prevzemljem izdelovanje vsakovrstnih razglednic po fotografijah.

Imam veliko zalogo vedno najnovejših razglednic.

Edina zaloga svinčnikov družbe sv. Cirila in Metoda.
Tvornica kartonaže z električno silo. Po naročilu izdelujem raznovrstne škatle.
Prekupnikom velik popust.

AVGUST AGNOLA,

Najnižje cene. steklar v Ljubljani na Dunajski cesti št. 13. Najnižje cene.

Velika zaloga stekla, porcelana, zrcal, okvirov in vseh drugih v steklarstvo
spadajočih predmetov.

LJUBLJANA J. LOZAR Mestni trg št. 7.

priporoča svojo bogato zalogo turistovskih sraje, turistovskih, kolesarskih
in lovskih dokolenic, lovskih volnenih jopičev, zimskih in letnih nogavic,
zavratnic itd. Fino moško perilo in spodnja obleka.

Nahrbtniki po 5 K komad. — Članom „Slov. plan. društva“ znižane cene.